

Николай Пеняшки

Едноръкият

„Към този нечовешки страшен хълм,
където триединно светят
страдание и вяра, и надежда...“

Йордан Кръчмаров

Работех като пазач в СБА. В неделя сутринта беше топло. Слънцето усмихнато надничаше в дежурната стая. Седнал на мекия стол, пушейки, четях романа „Мътни времена“ на Ангел Веселинов.

По едно време някой изтегли притворения плъзгащ портал и извика. Излязох. Пред мене стоеше около четиридесет годишен еднорък мъж, леко брадясал, с кестенява къдрава коса и мургаво лице.

Сериозните му тъмни очи излъчваха смесено чувство. Със здравата си мускулеста ръка буташе колело, към което бе прихванато леко триколесно ремарке. Дрехите му бяха доста износени, а обувките стари.

„Боже! – казах си аз – Докъде докара тази демокрация хората...?“

– Кого търсите? Днес никой не работи!

– Имам уговорена среща със Стефан Гюров.

– Съжялявам, не е сигурно дали ще дойде! Вие кой сте?

– Ангел се казвам. Уговорката беше, че ще дойде днес. – каза той, като ме погледна виновно.

– Аз съм Петър – усмигнах се и запалих цигара.

– Извинявам се, може ли да седна на пейката? Уморих се!

– Разбира се! – отвърнах.

Едноръкият запали цигара. Ръката му трепереше. Присви очи и изпусна тънка струйка дим. Въздъхна тежко.

– За какво търсите Гюров?

– Трябваше да ми даде стари акумулатори. Събирам желязо, хартия, акумулатори, да изкарам някой лев за семейството си, а имам син и дъщеря. Животът ни се оказа доста труден. С една дума екзистенция. Откакто загубих ръката си, житието ми се указа неудача. Явно такава ми е била орисията.

Той замълча и пак въздъхна. През лицето му премина сянка. Това което ми каза, ме натъжи.

Въпреки вехтошарския си вид, изглеждаше интелигентен.

Непознатият ми вдъхваше доверие.

– Ще трябва да изчакам Гюров. Познаваме се отдавна. Помага ми често с колата си. Добър приятел ми е. Не е егоист.

– Да те почерпя едно кафе? Заповядай в стаята!

От малкия термос сипах в две пластмасови чашки. Седнахме до ниската маса.

Погледът му се спря на романа, и очите му оживяха. Въздъхна и каза:

– Чел съм два пъти книгата. Страхотна е! Доколкото си спомням авторът е от Белоградчишко, северозападният дял на Стара планина.

Героите му са балканджии.

Разбрах, че е начетен и паметлив. Хвърли поглед и на стихосбирката на Иван Атанасов „Път през огледалото“, която също лежеше върху масата.

– Имам три негови стихосбирки и се гордея, че го познавам. Като автор, разбира се. Чел съм и други наши поети и писатели от Добруджа. Но да не те отегчавам, май се увлякох. Въпреки, че цял ден се боря да оцелея, като се прибера, обичам да чета, преди заспиване. Един друг приятел ми носи книги.

Често ми помага. Изключителен човек е. Ако не бяха приятелите, досега нямаше да ме има. Трудно е да си инвалид. Но независимо от всичко, имам надежда, че някак нещата ще се оправят.

Тези думи на Ангел ме изненадаха. Мислех си, че е разочарован от живота си. Приятно беше да говорим. Пред мене стоеше един културен и ерудиран вехтошар-страдалец. Подадох му цигара, и сипах още кафе.

– Тъй както си говорим, да не изгърва Гюрата?

– Не бой се, всички минават оттука! – успокоих го.

Сетне Ангел заразказва одисеята си.

– Родителите ми бяха хора на тертипа. Баща ми бе ригорист – човек строг, с изисквания. Ведно с работата му, книгите бяха на първо място. Вдъхваше уважение сред приятели и близки. За много неща се допитвах до него. Майка ми имаше страхотен глас, не че ми е майка, но така си беше. Много често пееше. Истината си е истина. Като завърших средното си образование, лятото бях при баща си в тухларницата, където работеше. На една от машините загубих ръката си. Бях дълго време в шок.

Изолирах се от всички и се затворих в себе си. Само книгите ми бяха приятели. Като четях, забравях за неволите. Живеех в собствен свят и не исках да се покажа навън. Но-о-о, да не ти досаждам...?

– Не, не...! – окуражих го – А какво се случи после?

– От време на време почнах да излизам. Ходех в едно кафене и наблюдавах хората. Бях млад и имах нужда от другарка. Заглеждах се в другия пол. По стечение на обстоятелствата срещнах жена си, после се появиха и децата. Всичко това ми се отразяваше добре, пък и родителите ни помагаха и им бяхме благодарни. После починаха и тогава всичко, сякаш се обърна срещу нас. Единственото ценно нещо, което имаме, е компютърът, подарък от един братовчед на жена ми, който живее в Австрия. От две години уча информатика. Помага ми един приятел безплатно. С парите, които изкарваме, издържаме двама ученици, макар че става все по трудно. Но ми се иска да вярвам, че положението ще се оправи

някак.

Слушах Ангел, и се удивлявах на волята и надеждата му. За първи път се срещах отблизо с такъв човек. Мислех си, че мога да му помогна. Един познат търсеше помощник в гаража си. Трябваше да говоря с него и да го убедя, че макар и еднорък, този мъж ще му свърши повече работа от някой друг, най-вече с компютърната си подготовка... Можеше и други неща да направя за него. Реших да му подаря дрехи, макар и носени, но доста запазени. За жена му и децата можех да измисля нещо. Беше ми удоволствие да помагам на хора, в таква положение, доколкото ми стигаха възможностите.

Често подминаваме чуждата болка и неволя, и оставаме безчувствени към нея. А на мене ми се искаше да видя на лицето на този мъж усмивка и от тази мисъл ми ставаше, весело и хубаво на душата.

Той все още нищо не подозираше.

P.S. Разказът е по действителен случай.

КРАЙ

© 2006 Николай Пеняшки

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/8097>]